

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัย ได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดสัญลักษณ์ ในการแปลความหมายของข้อมูลและสะดวกต่อการจัดกระทำข้อมูลเพื่อสร้างความเข้าใจในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มประชากร
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน	ค่าสถิติที่พิจารณาใน F-distribution
df	แทน	Degree of Freedom
Ms	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองคะแนน (Mean square)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ส่งให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 306 ชุด ได้รับคืน 306 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยจะได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
3. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
4. ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
5. ผลการศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 สถานภาพและข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ		
ผู้บริหาร	10	3.26
ครูผู้สอน	148	48.37
นักศึกษา	148	48.37
รวม	306	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 148 คน (ร้อยละ 48.37) นักศึกษา จำนวน 148 คน (ร้อยละ 48.37) และผู้บริหาร จำนวน 10 คน (ร้อยละ 3.26)

2. ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ร้อยละและระดับสภาพปัญหาการใช้หลักสูตร จำแนกเป็นโดยรวมและ
รายด้าน

สภาพปัญหาการใช้หลักสูตร	\bar{X}	S.D.	ระดับสภาพปัญหา การใช้หลักสูตร
ด้านการจัดหลักสูตร	4.03	0.09	มาก
ด้านสื่อการเรียนรู้	3.91	0.13	มาก
ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้	3.98	0.09	มาก
ด้านการวัดและประเมินผล	4.05	0.09	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	3.99	0.02	มาก

จากตาราง 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างโดยรวม เห็นว่า สภาพปัญหาการใช้หลักสูตร
การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม
โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.02)

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สภาพปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบ
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก
มากไปหาน้อย คือ ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.09) รองลงมา คือ ด้าน
การจัดหลักสูตร ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.09) ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.09)
และด้านสื่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.13)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสภาพปัญหาการใช้หลักสูตร โดยรวม และเป็นรายชื่อ ด้านการจัดหลักสูตร

สภาพปัญหาด้านการจัดหลักสูตร	\bar{X}	S.D.	ระดับสภาพปัญหา
1. สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน	3.96	0.57	มาก
2. การจัดทำแผนการเรียนรู้เป็นรายบุคคลหรือกลุ่มตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน	3.95	0.52	มาก
3. ครูร่วมกันวางแผนกำหนดทิศทางการเรียนและจัดทำแผนการเรียนรู้ให้ครบทั้งหลักสูตร	4.08	0.56	มาก
4. การนำรายวิชาที่ผู้เรียนประสงค์เทียบโอนมาดำเนินการเทียบโอนตามระเบียบและวิธีการที่กำหนด	3.85	0.77	มาก
5. การลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคเรียนครบตามที่หลักสูตรกำหนดของแต่ละระดับการศึกษา	4.16	0.65	มาก
6. การลงทะเบียนในแต่ละระดับให้กับผู้เรียนได้เรียนครบตาม โครงสร้างของหลักสูตรที่กำหนด	4.22	0.61	มาก
7. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน และสอดคล้องกับแผนการเรียนรู้ที่กำหนดไว้	3.81	0.48	มาก
8. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ	4.17	0.69	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	4.03	0.09	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า ระดับสภาพปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้านการจัดหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.09)

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า สภาพปัญหาด้านการจัดหลักสูตร อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การลงทะเบียนในแต่ละระดับให้กับผู้เรียน

ได้เรียนครบตามโครงสร้างของหลักสูตรที่กำหนด ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.61) รองลงมา คือ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.69) การลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคเรียนครบตามที่หลักสูตรกำหนดของแต่ละระดับการศึกษา ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.65) ครูและผู้เรียนร่วมกันวางแผนกำหนดทิศทางในการเรียนและจัดทำแผนการเรียนรู้ให้ครบทั้งหลักสูตร ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.56) สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.57) การจัดทำแผนการเรียนรู้เป็นรายบุคคลหรือกลุ่มตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.52) การนำรายวิชาที่ผู้เรียนประสงค์เทียบโอนมาดำเนินการเทียบโอนตามระเบียบและวิธีการที่กำหนด ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.77) และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนและสอดคล้องกับแผนการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.48)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสภาพปัญหา ของการใช้หลักสูตร โดยรวมและเป็นรายชื่อ ด้านสื่อการเรียนรู้

สภาพปัญหาด้านสื่อการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับสภาพปัญหา
1. การศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาก่อนที่จะมีการผลิตสื่อเพื่อประกอบการจัดการเรียนรู้	3.93	0.56	มาก
2. การจัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่เหมาะสมกับบทเรียนหรือเนื้อหา	3.99	0.74	มาก
3. การศึกษาวิธีเลือกสื่อการเรียนรู้ และการใช้สื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสม	3.85	0.45	มาก
4. การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องและคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน	4.00	0.73	มาก
5. การจัดทำและจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้	3.83	0.69	มาก

ตารางที่ 10 (ต่อ)

สภาพปัญหาด้านสื่อการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับสภาพปัญหา
6. การจัดทำสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนร่วมกับผู้เรียน	4.00	0.81	มาก
7. การใช้สื่อต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้ตัว และนำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการเรียนรู้	3.89	0.50	มาก
8. การศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.76	0.71	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	3.91	0.13	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า ระดับสภาพปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้านสื่อการเรียนรู้ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91, S.D. = 0.13$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพปัญหาด้านสื่อการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การจัดทำสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนร่วมกับผู้เรียน ($\bar{X} = 4.00, S.D. = 0.81$) รองลงมา คือ การเลือกใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนที่สอดคล้องและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.00, S.D. = 0.73$) การจัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่เหมาะสมกับบทเรียนหรือเนื้อหา ($\bar{X} = 3.99, S.D. = 0.74$) การศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาก่อนที่จะมีการผลิตสื่อเพื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.93, S.D. = 0.56$) การใช้สื่อต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้ตัว และนำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.89, S.D. = 0.50$) การศึกษาวิธีเลือกสื่อการเรียนรู้ และการใช้สื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสม ($\bar{X} = 3.85, S.D. = 0.45$) การจัดทำและจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.83, S.D. = 0.69$) และการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.76, S.D. = 0.71$)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัญหาของการใช้หลักสูตร โดยรวมและเป็นรายชื่อ ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้

สภาพปัญหาด้านวิธีการจัดการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับสภาพปัญหา
1. ครูและผู้เรียนมีการนำรายวิชาเรียนมาพิจารณาเพื่อจัดรูปแบบ การเรียนรู้ให้เหมาะสมร่วมกัน	4.07	0.56	มาก
2. ครูร่วมกันวิเคราะห์หลักสูตร เนื้อหาให้เหมาะสมกับวิธีการจัดการเรียนรู้	3.72	0.64	มาก
3. การศึกษาความพร้อมและความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล	3.98	0.54	มาก
4. ครูมีการร่วมกันจัดทำแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย	3.92	0.74	มาก
5. การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ	4.09	0.50	มาก
6. การจัดวิธีเรียนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.97	0.45	มาก
7. การประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม	4.00	0.55	มาก
8. การจัดวิธีเรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และใช้แหล่งเรียนรู้จากท้องถิ่นชุมชน อย่างเหมาะสม	4.07	0.54	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	3.98	0.09	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า ระดับสภาพปัญหาการใช้หลักสูตรการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98, S.D. = 0.09$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า สภาพปัญหาวิธีการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ร่วมกัน

อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.09, S.D. = 0.50$) รองลงมา คือ ครูและนักเรียนมีการนำรายวิชาเรียนมาพิจารณาเพื่อจัดรูปแบบการเรียนรู้ให้เหมาะสมร่วมกัน ($\bar{X} = 4.07, S.D. = 0.56$) การจัดวิธีเรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และใช้แหล่งเรียนรู้จากท้องถิ่น ชุมชนอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.07, S.D. = 0.54$) การประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการจัดการ เรียนรู้ที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.00, S.D. = 0.55$) การศึกษาความพร้อมและความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล ($\bar{X} = 3.98, S.D. = 0.54$) .การจัดวิธีเรียนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.97, S.D. = 0.45$) ครู ผู้เรียน มีการร่วมกันจัดทำแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ($\bar{X} = 3.92, S.D. = 0.74$) และครู ผู้เรียน ร่วมกันวิเคราะห์หลักสูตร เนื้อหาให้เหมาะสมกับวิธีการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.72, S.D. = 0.64$)

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัญหาของการใช้หลักสูตร โดยรวมและเป็นรายชื่อ ด้านการวัดและประเมินผล

สภาพปัญหาด้านการวัดและประเมินผล	\bar{X}	S.D.	ระดับสภาพปัญหา
1. การศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของหลักสูตรที่กำหนดไว้	4.22	0.43	มาก
2. การจัดทำแบบทดสอบที่มีมาตรฐานตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.20	0.67	มาก
3. การประเมินความรู้ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน	3.98	0.55	มาก
4. การวิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อนำมาหาแนวทางพัฒนาผู้เรียน	4.06	0.56	มาก
5. การจัดสอนเสริมสำหรับผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน	3.77	0.65	มาก
6. การประเมินดูความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด	3.88	0.66	มาก

ตารางที่ 12 (ต่อ)

สภาพปัญหาด้านการวัดและประเมินผล	\bar{X}	S.D.	ระดับสภาพ ปัญหา
7. การจัดทำเอกสารผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ	4.12	0.52	มาก
8. การวัดและประเมินผล ที่มีมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	4.13	0.46	มาก
เฉลี่ยโดยรวม	4.05	0.09	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า ระดับสภาพปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้านการวัดและประเมินผลโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.09)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพปัญหาด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของหลักสูตรที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.43) รองลงมา คือ การจัดทำแบบทดสอบที่มีมาตรฐานตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.67) การวัดและประเมินผลที่มีมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.46) การจัดทำเอกสารผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.52) การวิเคราะห์ผลการประเมิน เพื่อนำมาหาแนวทางพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.56) การประเมินความรู้ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.55) การประเมินความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.66) และการจัดสอนเสริมสำหรับผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.65)

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อและโดยรวม ของสภาพปัญหา
ด้านการจัดหลักสูตร จำแนกตามสถานภาพ

สภาพปัญหาด้านการจัดหลักสูตร	สถานภาพ					
	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		นักศึกษา	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน	4.00	0.00	4.03	0.58	3.90	0.57
2. การจัดทำแผนการเรียนรู้เป็นรายบุคคลหรือกลุ่มตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน	3.70	0.48	4.13	0.55	3.78	0.41
3. ครูร่วมกันวางแผนกำหนดทิศทางในการเรียนและจัดทำแผนการเรียนรู้ให้ครบทั้งหลักสูตร	4.30	0.48	4.03	0.72	4.11	3.32
4. การนำรายวิชาที่ผู้เรียนประสงค์เทียบโอนมาดำเนินการเทียบโอนตามระเบียบและวิธีการที่กำหนด	3.80	1.32	3.70	0.80	4.01	0.67
5. การลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคเรียนครบตามที่หลักสูตรกำหนดของแต่ละระดับการศึกษา	4.50	0.53	4.28	0.61	4.01	0.66
6. การลงทะเบียนในแต่ละระดับให้กับผู้เรียนได้เรียนครบตามโครงสร้างของหลักสูตรที่กำหนด	4.20	0.42	4.31	0.65	4.12	0.57
7. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนและสอดคล้องกับแผนการเรียนรู้ที่กำหนดไว้	3.90	0.74	3.93	0.43	3.68	0.48

ตารางที่ 13 (ต่อ)

สภาพปัญหาด้านการจัดหลักสูตร	สถานภาพ					
	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		นักศึกษา	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
8. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับ ผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ	3.40	0.52	4.04	0.67	4.34	0.67
เฉลี่ยโดยรวม	3.98	0.37	4.06	0.11	3.99	0.97

จากตารางที่ 13 พบว่า บุคลากรที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้านการจัดหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย คือ ครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.11) รองลงมา คือ นักศึกษา ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.97) และผู้บริหาร ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.37)

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อและโดยรวม ของสภาพปัญหาด้านสื่อการเรียนรู้ จำแนกตามสถานภาพ

สภาพปัญหาด้านสื่อการเรียนรู้	สถานภาพ					
	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		นักศึกษา	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. การศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาก่อนที่จะมีการผลิตสื่อเพื่อประกอบการจัดการเรียนรู้	4.10	0.88	3.84	0.60	4.01	0.47
2. การจัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่เหมาะสมกับบทเรียนหรือเนื้อหา	4.00	0.00	3.99	0.68	4.00	0.73
3. การศึกษาวิธีเลือกสื่อการเรียนรู้และการใช้สื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสม	3.90	0.74	3.80	0.53	3.90	0.31

ตารางที่ 14 (ต่อ)

สภาพปัญหาด้านสื่อการเรียนรู้	สถานภาพ					
	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		นักศึกษา	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	SD.
4. การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน	3.70	0.48	3.90	0.73	4.12	0.74
5. การจัดทำและจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ป็นสื่อการเรียนรู้	4.00	0.00	3.99	0.69	3.67	0.67
6. การจัดทำสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนร่วมกับผู้เรียน	3.70	1.25	3.92	0.68	4.11	0.87
7. การใช้สื่อต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้ตัว และนำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการเรียนรู้	4.00	0.00	4.00	0.56	3.78	0.42
8. การศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.20	0.42	3.72	0.80	3.77	0.63
เฉลี่ยโดยรวม	3.95	0.47	3.90	0.09	3.92	0.19

จากตารางที่ 14 พบว่า บุคลากรที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการใช้หลักสูตรการเรียนนอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้านสื่อการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหาร ($\bar{X} = 3.95, S.D. = 0.47$) รองลงมา คือ นักศึกษา ($\bar{X} = 3.92, S.D. = 0.19$) และครูผู้สอน ($\bar{X} = 3.90, S.D. = 0.09$)

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายข้อและโดยรวม ของสภาพปัญหา
ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้ จำแนกตามสถานภาพ

สภาพปัญหาด้านวิธีการจัดการเรียนรู้	สถานภาพ					
	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		นักศึกษา	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ครูและผู้เรียนมีการนำรายวิชาเรียนมาพิจารณาเพื่อจัดรูปแบบการเรียนรู้ให้เหมาะสมร่วมกัน	3.10	0.88	4.00	0.55	4.21	0.45
2. ครูร่วมกันวิเคราะห์หลักสูตรเนื้อหาให้เหมาะสมกับวิธีการจัดการเรียนรู้	3.40	0.97	4.02	0.60	3.44	0.50
3. การศึกษาความพร้อมและความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล	3.60	1.17	4.10	0.62	3.90	0.31
4. ครูมีการร่วมกันจัดทำแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย	3.70	0.48	3.97	0.90	3.90	0.57
5. การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ	3.20	0.42	4.13	0.60	4.11	0.32
6. การจัดวิธีเรียนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.10	0.88	3.93	0.60	4.01	0.08
7. การประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม	3.50	0.53	4.25	0.54	3.78	0.43
8. การจัดวิธีเรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงและใช้แหล่งเรียนรู้จากท้องถิ่นอย่างเหมาะสม	3.70	0.48	4.16	0.60	4.01	0.47
เฉลี่ยโดยรวม	3.54	0.28	4.07	0.11	3.92	0.15

จากตารางที่ 15 พบว่า บุคลากรที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย คือ ครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.07, SD. = 0.11$) รองลงมา คือ นักศึกษา ($\bar{X} = 3.92, SD. = 0.15$) และผู้บริหาร ($\bar{X} = 3.54, SD. = 0.28$)

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายข้อและโดยรวม ของสภาพปัญหาด้านการวัดและประเมินผล จำแนกตามสถานภาพ

สภาพปัญหาด้านการวัดและประเมินผล	สถานภาพ					
	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		นักศึกษา	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. การศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของหลักสูตรที่กำหนดไว้	4.20	0.42	4.23	0.44	4.22	0.42
2. การจัดทำแบบทดสอบที่มีมาตรฐานตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.20	0.42	4.15	0.56	4.24	0.79
3. การประเมินความรู้ก่อนเรียนระหว่างเรียน และหลังเรียน	4.00	0.00	3.84	0.70	4.11	0.31
4. การวิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อนำมาหาแนวทางพัฒนาผู้เรียน	4.30	0.48	3.90	0.65	4.22	0.41
5. การจัดสอนเสริมสำหรับผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน	4.40	0.52	3.85	0.60	3.65	0.67
6. การประเมินความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด	4.00	0.00	3.97	0.70	3.78	0.63
7. การจัดทำเอกสารผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ	4.00	0.00	4.13	0.68	4.11	0.32

ตารางที่ 16 (ต่อ)

สภาพปัญหาด้านการวัดและประเมินผล	สถานภาพ					
	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		นักศึกษา	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
8. การวัดและประเมินผล ที่มีมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	3.70	0.48	4.30	0.60	4.01	0.47
เฉลี่ยโดยรวม	4.10	0.24	4.05	0.09	4.04	0.17

จากตารางที่ 16 พบว่า บุคลากรที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาระดับปริญญา พุทธศักราช 2551 ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหาร ($\bar{X} = 4.10$, $SD. = 0.24$) รองลงมา คือ ครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.05$, $SD. = 0.09$) และนักศึกษา ($\bar{X} = 4.04$, $SD. = 0.17$)

3. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาระดับปริญญา พุทธศักราช 2551

ตารางที่ 17 สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาระดับปริญญา พุทธศักราช 2551 ด้านการจัดหลักสูตร

ด้านการจัดหลักสูตร	ความถี่ (คน)
1. ปัญหา	
1.1 รายวิชาเรียนตามโครงสร้างที่กำหนดมีจำนวนมากเกินไป	24
1.2 การจัดหลักสูตรขาดการมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนรู้	19
1.3 ครูและผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน	13
2. ข้อเสนอแนะ	
2.1 ลดรายวิชาเรียนตามโครงสร้างที่กำหนดให้มีจำนวนที่เหมาะสม	22

ตารางที่ 17 (ต่อ)

สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะ	ความถี่ (คน)
2.2 ครูและผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรม	21
การเรียนรู้ร่วมกัน	11
2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องมีความเหมาะสมและตรงกับความต้องการของนักศึกษา	8

จากตาราง 17 พบว่า สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้านการจัดหลักสูตร เรียงอันดับความถี่จากมากไปน้อย คือ รายวิชาเรียนตามโครงสร้างที่กำหนดมีจำนวนมากเกินไป การจัดหลักสูตรขาดการมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนรู้ ครูและผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน และข้อเสนอแนะ เรียงอันดับความถี่จากมากไปน้อย คือ ลดรายวิชาเรียนตามโครงสร้างที่กำหนดให้มีจำนวนที่เหมาะสม ครูและผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องมีความเหมาะสมและตรงกับความ ต้องการของนักศึกษา

ตารางที่ 18 สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้านสื่อการเรียนรู้

ด้านสื่อการเรียนรู้	ความถี่ (คน)
1. ปัญหา	
1.1 ขาดทักษะและประสบการณ์ในการผลิตสื่อการเรียนรู้	28
1.2 ครูและผู้เรียนขาดการมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อการเรียนรู้ร่วมกัน	19
1.3 ขาดสื่อเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ไว้บริการในพื้นที่	17
1.4 ครูไม่มีการนำสื่อในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์เท่าที่ควร	6
2. ข้อเสนอแนะ	
2.1 ครูควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเรื่องการผลิตสื่อการเรียนรู้	21

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ด้านสื่อการเรียนรู้	ความถี่ (คน)
2.2 ครูและผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อการเรียนรู้ร่วมกัน	11
2.3 ส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อเทคโนโลยีหรืออินเทอร์เน็ตให้เพียงพอ	9

จากตาราง 18 พบว่า สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้านสื่อการเรียนรู้ เรียงอันดับความถี่จากมากไปน้อย คือ ครูขาดทักษะและประสบการณ์ในการผลิตสื่อการเรียนรู้ ครูและผู้เรียนขาดการมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อการเรียนรู้ร่วมกัน ขาดสื่อเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตไว้บริการในพื้นที่ ครูไม่มีการนำสื่อในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์เท่าที่ควร และข้อเสนอแนะ เรียงอันดับความถี่จากมากไปน้อย คือ ครูควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนา เรื่องการผลิตสื่อการเรียนรู้ครูและผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อการเรียนรู้ร่วมกัน ส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อเทคโนโลยีหรืออินเทอร์เน็ตให้เพียงพอ

ตารางที่ 19 สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้

ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้	ความถี่ (คน)
1. ปัญหา	
1.1 ผู้เรียนอยู่ในวัยทำงานจึงไม่ค่อยมีเวลามาพบกลุ่มหรือพบครู	33
1.2 รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่หลากหลายตามความต้องการของผู้เรียน	16
1.3 การจัดการเรียนรู้ไม่ได้ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและประสบการณ์จริง	15
2. ข้อเสนอแนะ	
2.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายตามความต้องการของผู้เรียน	20
2.2 ประสานงานกับภาคีเครือข่ายในการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่มากขึ้น	14
2.3 การจัดการเรียนรู้ต้องเน้นการศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและประสบการณ์จริง	11

จากตาราง 19 พบว่า สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้ เรียงอันดับความถี่จากมากไปน้อย คือ ผู้เรียนอยู่ในวัยทำงานจึงไม่ค่อยมีเวลามาพบกลุ่มหรือพบครู รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่หลากหลายตามความต้องการของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ไม่ได้ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและประสบการณ์จริง และข้อเสนอแนะ เรียงอันดับความถี่จากมากไปน้อย คือ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายตามความต้องการของผู้เรียน ประสานงานกับภาคีเครือข่ายในการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่มากขึ้น การจัดการเรียนรู้ต้องเน้นการศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและประสบการณ์จริง

ตารางที่ 20 สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้านการวัดและประเมินผล

ด้านการวัดและประเมินผล	ความถี่ (คน)
1. ปัญหา	
1.1 บุคลากรขาดความชำนาญในการสร้างแบบวัดผลและประเมินผลที่ได้มาตรฐาน	17
1.2 ขาดการวิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อนำมาหาแนวทางพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	14
1.3 ผู้เรียนขาดความเข้าใจในรูปแบบการวัดผลและประเมินผล	8
2. ข้อเสนอแนะ	
2.1 พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการวัดและประเมินผล	15
2.2 พัฒนาบุคลากรในด้านการวิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อนำมาหาแนวทางพัฒนา	10
2.3 มีการประเมินติดตามผลการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	9
2.4 มีวิธีการสร้างความเข้าใจกระบวนการวัดผลและประเมินผลให้กับผู้เรียน	6

จากตาราง 20 พบว่า สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้านการวัดและประเมินผล เรียงอันดับความถี่จากมากไปน้อย คือ บุคลากรขาดความชำนาญในการสร้างแบบวัดผลและประเมินผลที่ได้มาตรฐาน ขาดการวิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อนำมาหาแนวทางพัฒนา
 อย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนขาดความเข้าใจในรูปแบบการวัดผลและประเมินผล และข้อเสนอแนะ เรียงอันดับความถี่จากมากไปน้อย คือ พัฒนาคู่มือให้มีความรู้ ความสามารถในการวัดและประเมินผล พัฒนาคู่มือในด้านการวิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อนำมาหาแนวทางพัฒนา มีการประเมินติดตามผลการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีวิธีการสร้างความเข้าใจกระบวนการวัดผลและประเมินผลให้กับผู้เรียน

4. ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ตารางที่ 21 การเปรียบเทียบสภาพปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จำแนกตามสถานภาพโดยรวม

	SS	df	MS	F	p-value
Between groups	53.558	24	2.329	15.559	0.057
Within groups	42.206	282	.150		
Total	95.765	306			

จากตารางที่ 21 พบว่า บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยรวมไม่แตกต่างกัน

5. ผลการศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม

5.1 ผลการสัมภาษณ์ตัวแทนของบุคลากรเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการใช้หลักสูตร การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยสรุปข้อเสนอแนะเป็น รายคำนี้ ดังนี้

5.1.1 ด้านการจัดหลักสูตร สภาพปัญหา คือ มีการกำหนดรายวิชาเรียน ตามโครงสร้างหลักสูตรที่มากเกินไป และบุคลากรขาดความเข้าใจเรื่องของโครงสร้าง หลักสูตร อีกทั้งในการจัดหลักสูตรของสถานศึกษาขาดการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ครูและ ผู้เรียนขาดการมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และ รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมากที่สุด โดยแนวทางในการแก้ไขปัญหาคือ ควรมีการกำหนดรายวิชาเรียนตามโครงสร้างหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน บุคลากรควรได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องของ โครงสร้างหลักสูตร เพื่อนำไปถ่ายทอดให้ผู้เรียนเข้าใจก่อนนำไปวางแผนการเรียนรู้ต่อไป อีกทั้งในการจัดหลักสูตรของสถานศึกษาจะต้องให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดขึ้น ครู และผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และ รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและบริบทของ แต่ละชุมชน ดังบทสัมภาษณ์บางส่วน

“...โครงสร้างหลักสูตร กศน. 2551 มีการกำหนดรายวิชาที่มากเกินไป ควรมีการบูรรวมหรือปรับลดรายวิชาเรียนให้เหมาะสม และครู กศน.ส่วนใหญ่ขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่องของหลักสูตรจะต้องมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งครูและผู้เรียน ขาดการมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ จะต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกฝ่ายมี ส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมให้มากที่สุด...”

(นายอวิรุทธิ์ ภัคดีสุวรรณ. 2555 : สัมภาษณ์)

“...มีการกำหนดรายวิชาของหลักสูตรมากเกินไป ควรมีการปรับลด รายวิชาเรียนให้เหมาะสม ผู้เรียนส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องของหลักสูตรจะต้องมี แนวทางในการชี้แจงให้เข้าใจ ผู้เรียนส่วนใหญ่ขาดการมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้ ทำให้เวลาการจัดการเรียนการสอนไม่มีความรู้ในเนื้อหาของรายวิชาเท่าที่ควร...”

(นางทิพพารัตน์ ศิริเลิศ. 2555 : สัมภาษณ์)

“...รายวิชาเรียนมากเกินไป ขอให้มีการปรับลดรายวิชาเรียนลง ครู และผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนบางส่วนไม่ค่อยเข้าใจใน โครงสร้างหลักสูตรดังกล่าว...”

(นายสมควร เตชะราช. 2555 : สัมภาษณ์)

5.1.2 ด้านสื่อการเรียนรู้ สภาพปัญหา คือ ครูผู้สอนขาดความรู้ในเรื่องการผลิตสื่อและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่ได้มาตรฐาน ความชำนาญในการจัดเตรียมสื่อที่จะนำไปจัดการเรียนการสอน ครูและผู้เรียนไม่ได้มีการจัดทำสื่อการเรียนรู้ร่วมกัน และไม่มีงบประมาณในการจัดหาสื่อเทคโนโลยีหรืออินเทอร์เน็ตให้เพียงพอต่อกลุ่มเป้าหมายและให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ที่ใช้ในการกระบวนการเรียนรู้ แนวทางในการแก้ไขปัญหา คือ ควรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในเรื่องการผลิตสื่อและพัฒนาสื่อการเรียนรู้เพื่อตอบสนองต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และพัฒนาบุคลากรในด้านการจัดเตรียมสื่อที่จะนำไปจัดการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งจะต้องให้ครู ผู้เรียนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อการเรียนรู้ ตลอดจนให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อเทคโนโลยี หรืออินเทอร์เน็ตให้เพียงพอต่อกลุ่มเป้าหมาย และทุกพื้นที่ที่ใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ดังบทสัมภาษณ์บางตอน

“...ครูผู้สอนไม่มีความรู้ในเรื่องการผลิตสื่อและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่ได้มาตรฐาน ขาดความชำนาญในการจัดเตรียมสื่อที่จะนำไปจัดการเรียนการสอน ควรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในเรื่องการผลิตสื่อและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ด้านการจัดเตรียมสื่อที่จะนำไปจัดการเรียนการสอน...”

(นายอวิรุทธิ์ ภักดีสุวรรณ. 2555 : สัมภาษณ์)

“...บุคลากรไม่ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถในเรื่องการผลิตสื่อและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ทำให้ไม่มีความรู้ในการจัดเตรียมสื่อที่จะนำไปจัดการเรียนการสอน อีกทั้งส่วนใหญ่ไม่ได้มีการจัดทำสื่อการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูและผู้เรียน และควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อเทคโนโลยีหรืออินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุม...”

(นางสาวศศิฎา โพธิ์สวัสดิ์. 2555 : สัมภาษณ์)

“...ครูและผู้เรียนไม่ได้มีการจัดทำสื่อการเรียนรู้ร่วมกัน และควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อเทคโนโลยีให้เพียงพอ...”

(นางอาภร สีสังข์. 2555 : สัมภาษณ์)

5.1.3 ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้ สภาพปัญหา คือ ครูผู้สอนขาดความรู้ความชำนาญในการทำงานเชิงรุกที่หลากหลายในการลงพื้นที่ ความชำนาญในเรื่องการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตรงต่อความต้องการของผู้เรียน ขาดการประสานงาน

กับภาคีเครือข่ายในการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่ และผู้เรียนส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงาน และมีประสบการณ์ จึงมีความต้องการในการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและประสบการณ์จริงมากกว่าการเรียนรู้แบบชั้นเรียน แนวทางในการแก้ไขปัญหา คือ ควรให้มีการพัฒนาบุคลากรในด้านการดำเนินงานเชิงรุกที่หลากหลายรูปแบบในการลงพื้นที่ การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะต้องจัดให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน และควรมีการประสานงานกับภาคีเครือข่ายในการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งให้มีการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลายมาสอดคล้องเข้ากับเนื้อหาวิชาที่เรียนให้มากขึ้น ดังบทสัมภาษณ์บางตอน

“...บุคลากรขาดความรู้ความชำนาญในการทำงานเชิงรุกที่หลากหลาย และยังขาดความชำนาญในเรื่องการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขาดการประสานงานกับภาคีเครือข่ายในการจัดการเรียนรู้ ควรจะต้องมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการทำงานเชิงรุกที่หลากหลาย...”

(นายอวิรุทธิ์ ภักดีสุวรรณ. 2555 : สัมภาษณ์)

“...ครูผู้สอนขาดทักษะความรู้ในเรื่องการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรจะต้องมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านการออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

(นางสาวศศิธร แก้วสมศรี. 2555 : สัมภาษณ์)

“...ครูและผู้เรียนขาดการมีส่วนร่วมในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมมากขึ้น และควรมีการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสอดคล้องเข้ากับเนื้อหาวิชาที่เรียน...”

(นางสาววิสุดา เลิศสงคราม. 2555 : สัมภาษณ์)

5.1.4 ด้านการวัดและประเมินผล สภาพปัญหา คือ ครูผู้สอนไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของรูปแบบและวิธีการวัดผลและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐาน ขาดทักษะความรู้ในการวิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อนำมาหาแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้ แนวทางในการแก้ไขปัญหา คือ ควรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน เพื่อประเมินผลการเรียนตามสภาพความเป็นจริง มีการวัดผลและประเมินผลอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง ชัดเจน หลากหลายให้เหมาะสม มีรูปแบบและเครื่องมือที่ได้มาตรฐาน และควรมีการติดตามผลการเรียนรู้และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ดังบทสัมภาษณ์บางตอน

“...ครูผู้สอนไม่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของรูปแบบและวิธีการ วัตถุประสงค์และประเมินผลที่มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐาน ควรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการวัดผลและประเมินผล และจะต้องมีการวัดผลและประเมินผลอย่างเป็นระบบ มีรูปแบบและเครื่องมือที่ได้มาตรฐาน...”

(นายอวิรุทธิ์ ภักดีสุวรรณ. 2555 : สัมภาษณ์)

“...ครูและผู้เรียนบางส่วนขาดความเข้าใจในเรื่องของวิธีการวัดผล และประเมินผลที่มีมาตรฐาน ควรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการวัดผลและประเมินผล การเรียน เพื่อประเมินผลการเรียนได้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ...”

(นางบุญเลื่อน สิงห์กลาง. 2555 : สัมภาษณ์)

“...บุคลากรไม่มีความรู้ในเรื่องของการวัดและประเมินผล จะต้องพัฒนาบุคลากรในด้านการวัดผลและประเมิน ควรมีการวัดผลการเรียนตามสภาพความเป็นจริงและมีการติดตามผลการเรียนรู้และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง...”

(นายทองคำ พิวงค์คำ. 2555 : สัมภาษณ์)

5.2 ผลการศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม โดยสรุปข้อเสนอแนะเป็นรายด้าน ดังนี้

5.2.1 ด้านการจัดหลักสูตร ควรมีการลดรายวิชาเรียนตาม โครงสร้างที่กำหนดให้มีจำนวนที่เหมาะสม สร้างความเข้าใจเรื่องของโครงสร้างหลักสูตรให้ผู้เรียนเข้าใจ ตรวจสอบเอกสารและข้อมูลการเรียนของผู้เรียนให้ถูกต้องก่อนนำไปวางแผนการเรียน การจัดหลักสูตรต้องให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดขึ้น ครูและผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียน การออกแบบกิจกรรมการเรียน และรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียน ต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

5.2.2 ด้านสื่อการเรียน ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรในเรื่องการวิจัยพัฒนาสื่อและการผลิตสื่อการเรียนให้มีมาตรฐาน ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรในเรื่องการจัดเตรียมสื่อการเรียนไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ครูและผู้เรียนจะต้องมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อการเรียนร่วมกัน และส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อ เทคโนโลยีหรืออินเทอร์เน็ตให้เพียงพอ

5.2.3 ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้ ควรมีการทำงานเชิงรุก โดยลงพื้นที่เพื่อ
กระตุ้นความต้องการการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมการพัฒนาครูในเรื่องรูปแบบการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ที่ตรงต่อความต้องการของผู้เรียน ประสานงานกับภาคีเครือข่ายในการ
จัดการเรียนรู้ในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น และการจัดการเรียนรู้ต้องเน้นการศึกษาจาก
แหล่งเรียนรู้ในชุมชนและประสบการณ์จริงมากขึ้น

5.2.4 ด้านการวัดและประเมินผล ควรมีการพัฒนาบุคลากรด้านการวัดผล
และประเมินผล และการวิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อนำมาหาแนวทางพัฒนา ต้องมีการ
ประเมินติดตามผลการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และสร้างความเข้าใจกระบวนการ
การวัดผลและประเมินผลให้กับผู้เรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY